

ถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย

ตำบลเชียงเพ็ง อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร

ประเด็นการถอดบทเรียน : การทำเกษตรปลอดภัย

๑. ชื่อเรื่อง เกษตรอินทรีย์วิถีผสมผสาน

๒. เจ้าขององค์ความรู้ นางกล้วย ดวงคำ อายุ ๕๑ ปี อาชีพ เกษตรกรรม

ที่อยู่ ๔๒ หมู่ ๗ ตำบลเชียงเพ็ง อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร

โทร. ๐๘-๕๕๙๐-๐๓๘๑

๓. ความเป็นมา

เดิมการทำเกษตรแบบพึ่งพาปุ๋ยเคมีในการเร่งและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ขาดการปรับปรุง บำรุงดิน ทำให้ดินขาดอินทรีย์วัตถุ หน้าดินแข็ง ดินไม่เหมาะกับการเจริญเติบโตของพืช ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณปุ๋ยเคมีเพื่อเร่งการเจริญเติบโต ทำให้ต้นทุนสูงขึ้นแต่ผลผลิตกลับลดลง

ต่อมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ เริ่มทำนาแบบพึ่งพาตนเอง โดยการลด ละ เลิกใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทุกชนิด หันกลับสู่วิถีเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตร เช่น การทำสารไล่แมลง น้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชผัก ผลไม้ และทำฮอร์โมนชนิดต่างๆ ซึ่งได้รับความรู้จากการฝึกอบรมและศึกษาดูงานจากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สวนสาธิต จังหวัดอำนาจเจริญ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร และเครือข่ายของราชธานีโอศกพร้อมปฏิบัติธรรมไปด้วย ลดความโลภ ความโกรธ ความหลง เห็นแก่ตัว ถือศีล ๕ เป็นหลัก ปัจจุบันระบบนิเวศน์ในแปลงอุดมสมบูรณ์คืนสู่สมดุลของธรรมชาติ ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ขณะที่ต้นทุนการผลิตลดลง จากผลสำเร็จที่ได้จึงขยายผลสู่การปลูกพืชผักผลไม้อื่นๆ

๔. องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และงานที่ภาคภูมิใจ

๑. เข้ารับรองการอบรม จากหน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. ทดลองปฏิบัติจริง นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาปรับใช้ในพื้นที่
๓. ศึกษาดูงาน จากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักชีวภาพสำหรับเพิ่มผลผลิต การพัฒนาระบบน้ำในแปลง
๔. การผสมผสานความรู้วิชาการที่ได้รับการอบรมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การปลูกพืชแบบเกื้อกูลกัน ในแปลง และการรักษาสุขภาพด้วยสมุนไพร
๕. มีการวางแผนการผลิต

๕. สรุปองค์ความรู้ที่ใช้

- การทำนาอินทรีย์
- ปลูกข้าวหลากหลายสายพันธุ์
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยอินทรีย์
- การปลูกพืชหลังนาเพื่อสร้างรายได้
- การปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อบำรุงดิน

- เกษตรผสมผสาน เกษตรเกื้อกูล

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การเรียนรู้ด้วยตนเองและศึกษาจากเครือข่ายแล้วนำมาปรับใช้ในพื้นที่ตามความเหมาะสม โดยอาศัยการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

๗. แนวคิดในการทำงาน

๑. รักและภูมิใจในอาชีพเกษตรกร
๒. มีความตั้งใจ ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ในการประกอบอาชีพ
๓. เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำมาปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง
๔. การวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ ตามสภาพพื้นที่ของตนเอง

๘. หลักคิดในการประกอบอาชีพเกษตรกร

ดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พึ่งพาตนเองให้มากที่สุดใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ศึกษาดูงาน รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนเกษตรกรที่ผลิตพืชอินทรีย์ นำมาปรับใช้กับชีวิตของตัวเอง สามารถสร้างอาชีพหลัก เสริมอาชีพรองลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ผลผลิตข้าวที่ได้ก็สูงขึ้นกว่าเดิม

๙. ที่มาของข้อมูล

ผู้ถอดองค์ความรู้ นางสาวชาลิสา กาลจักร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรอำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร

